

— Ἀπὸ ὄλας.

— Θὰ εἶνε πολὺ ὠραῖον νὰ βλέπῃ κανεὶς νὰ πετοῦν ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα αὐτὰ τὰ ὠραῖα κίτρινα πτηνὰ.

— Τὸ κανάριον τῶν Καναρίων νήσων εἰς τὴν ἀγρίαν αὐτοῦ κατάστασιν δὲν ἔχει τὸ ὠραῖον κίτρινον χρῶμα τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ ἡμερον. Εἶνε μελαψόν, φαιόν, λευκόν, κίτρινον· ἔχει πολλὰ χρώματα ἐπομένως τὸ κανάριον ἀνήκει εἰς τὴν μεγάλην οἰκογένειαν τῶν στρουθίων· μολονότι δὲ τὰ τῶν Καναρίων νήσων εἶνε τὰ καλλίτερα καὶ τὰ μᾶλλον ἐκτιμώμενα τοῦ γένους αὐτοῦ πτηνὰ, εὐρίσκονται ὅμως τοιαῦτα καὶ ἐν Γαλλίᾳ.

Ἡ Πινσὼν διεκόπη ἐξ αἰφνιδίως ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ πλοίῳ· οἱ ναῦται ἔτρεχον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν. Ὁ ἥλιος ἔδυνε καὶ ἐν τῷ πορφυρῷ καὶ φλεγομένῳ ὀρίζοντι διεγράφοντο οἱ τρεῖς ἱστοὶ πλοίου τινός.

[Ἔπειτα συνέχεται.]

ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η'

Ἐκδρομαί, θήρα, ἀλιεῖα. — Μέγα κυνήγιον λαγωῦ. — Ἡ νυκτερινὴ βάπτισις. — Μαυρομαντήλα καὶ τὸ ποδάρι τοῦ Ἑλλήνα. — Ἀσθενεῖαι καὶ θεραπευτικὰ μέσα. — Ἡ κινήσις τοῦ παντοπόλου.

Ἐγειρόμενος μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου — διότι, ἀσθενήσαντος τοῦ μοναδικοῦ ἐν Γούθκις ὥρολογίου μου, κανονίζω ἤδη τὰς ὥρας μου διὰ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων — δύναμαι νὰ ἐκλέξω ὡς πρωινήν ἀσχολίαν ἐν ἑκ τῶν τριῶν: ἐκδρομὴν, ἀλιεῖαν ἢ θήραν. Ἐκδρομῶν ὑπάρχει ἀφθονία, παρὰ τὴν θάλασσαν, ἀνὰ τοὺς ἀγρούς, μέσῳ τῶν δασῶν. Δύναμαι ν' ἀκούσω τὸ πρωῶν ἄσμα τῶν μικρῶν κορυδαλῶν, νὰ δεχθῶ τὰς πρώτας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας μεμιγμένας μετὰ τῆς ποντίας αὔρας, ἢ ἀκολουθῶν τοὺς κωδωνισμοὺς τῶν ποιμνίων νὰ πῶ γάλα ἀφροσπερὲς ἀπὸ ξυλίνου δοχείου. Ἄν πάλιν ὑπάρχη ἐν ἐμοὶ διάθεσις πρὸς θήραν, ἔχω νὰ ἐκλέξω μεταξὺ τρυγόνων καὶ κοσσύφων, διότι μόνον εἰς τὰ δύο ταῦτα περιορίζονται κυρίως τὰ ἐνταῦθα πτερωτὰ θηράματα. Εἰρήσθω ἐν παρενθέσει ὅτι μετ' ὄλην τὴν ἀντίπραξιν τῆς μυωπίας μου ἀγαπῶ τὴν θήραν ἔστω καὶ διὰ διόπτρων, ἐνῶ δὲ ἄοπλος συμπῶ τὰ πτηνὰ ὡς οὐδεὶς, ἄρρητον αἰσθάνομαι θυμηδίαν ἐν θήρᾳ ὁσάκις φέρω τὸ ὄπλον ἐπὶ σκοπόν.

Ἴνα θηρεύσῃ τις τρυγόνας ἐνταῦθα πρέπει ἀπὸ τῶν ἐντοπίων νὰ μάθῃ καλῶς τὸ μέρος, ἐν ᾧ συχναίουσιν εἴτε πρὸς βοσκὴν, εἴτε κάλλιον πρὸς πότισμα, ἐκεῖ δὲ νὰ κατασκευάσῃ μικρὰν καλύβην διὰ κλάδων — *guilartreas* καλουμένην εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν κυνηγῶν. Διότι μόνον ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῆς καλῶς κρυπτόμενος δύναται ν' ἀπατήσῃ τὰ δειλὰ πτηνὰ, ἅτινα ἀμερίμμως ἐρχόμενα γίνονται θύματα τῆς ἀνθρωπίνης πονηρίας. Ἐνίοτε ὅμως γηραιὰ τις τρυγὼν διὰ τῶν αἰκί-

νήτων ὀφθαλμῶν τῆς καὶ οὕτως ἀκόμη μαντεύει μέσῳ τῶν φύλλων τὸν κεκρυμμένον δολοφόνον καὶ φεύγει, φεύγει ἐγκαίρως. Διὰ καλῆς *guilartreas* δύναται τις νὰ φονεύσῃ πέντε, ἕξ ζεύγη τρυγόνων εἰς δύο τρεῖς ὥρας. Εἶνε ὅμως ἥσυχον μέχρις ὀχληρότητος κυνήγιον, διότι ἀναγκάζεται οὕτω κεκρυμμένος νὰ μένῃ τις ἀκίνητος, κεκρυφῶς κρατῶν τὴν ἀναπνοήν, μὴ δυνάμενος ν' ἀποδιώξῃ οὐδὲ τοὺς κώνωπας οἵτινες μετ' ἀδιακρισίας ἐρχονται νὰ ἱππεύσωσιν ἐπὶ τῆς ρίνος αὐτοῦ. Προτιμῶ τὴν θήραν τῶν κοσσύφων.

Εἰς ὠραῖαν θέσιν, καλουμένην *Καμάρι*, ὑπάρχει βρούσις, δεξαμενὴ καὶ χλοερὰ συστάς ὑψηλοτάτων πλατάνων. Ἐπὶ μιᾷς τούτων μέγα κληῖμα περιπλεχθὲν ἀνήλθε μέχρι τῆς υπερτάτης ἀκρας τῶν κορυφῶν, ὁπόθεν ἀνηρτημένον κλίνει πρὸς τὰ κάτω τὰς ἀφθόλους σταφυλάς του. Οἱ κόσσυφοι ἀγαπῶσι πολὺ τὰς σταφυλάς, καὶ πρὶν ἐντελῶς ὀριμάσθωσιν ἐρχονται περιχαρεῖς ἀνὰ πᾶσαν πρωτὴν ἵνα προγευματίσωσιν ἐνταῦθα. Ἐνεδρεῶν ὑπὸ τὰς πλατάνους φονεύω ὄσους θέλω ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ τοῦ γεύματος· συμβαίνει δὲ συχνότατα οἱ ταλαίπωροι νεαροὶ πίπτοντες κατὰ γῆς νὰ συγκρατῶσιν ἔτι μεταξὺ τοῦ ῥάμφους ῥάγα σταφυλῆς!..

Ἡ ἄλιεῖα εἶνε διασκέδασις τῶν δεινῶν. Δυστυχῶς στερούμενος καταλλήλων ὀργάνων, μόνον ἐν τῷ ποταμῷ ἀλιεύω ἐν ἡμέραις δεινῆς μικροῦς ἀλλὰ νοστιμωτάτους ἰχθύς, ἐξηλωμένος παρὰ τὴν ὄχθην καὶ ἐν χασμήμασιν ἀνακινῶν μικρὸν κλάδον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀνηρτηται μακρὰ κλωστή μετὰ λεπτοῦ ἀγκίστρου. Ἡ εὐτυχεστέρα ἀλιεῖα δὲν υπερβαίνει τὴν ἡμίσειαν ὁκτὸν ἰχθύων. Νόστιμον δ' εἶνε ὅταν ἐνίοτε, ἀνασύρων τις περιχαρῶς βαρὺ πᾶγμα, ὅπερ ὑπολαμβάνει ἐν ἀρχῇ παμμεγέθη ἰχθὺν ἢ ἔγγχευον, βλέπει μετ' ἐκπλήξεως ἀντ' αὐτῶν ἀνηρτημένην ἀπὸ τοῦ ἀγκίστρου καὶ λακτίζουσαν δυσειδῆ τινα νεροχελώνην!..

* *

Ὀλίγοι τόποι ἔχουσι τόσον πλῆθος λαγωῶν, ὅσον αἱ Γούθαι. Πολλάκις ἐνῶ περιπατῶ ἀναπηδᾷ τις ὑπὸ τοὺς πόδας μου ἢ καθήμενος παρέκει φεύγει ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει μου. Φαντασθῆτε δ' ὅτι εἶδον ἰδίους ἄμρασιν ἀγρὸν σίτου ἐντὸς στεφάνης δάσους μόνον οὐχὶ καταστραφέντα ὑπὸ ἀγέλης λαγωῶν. Δὲν ὑπάρχουσιν ὅμως ἐνταῦθα κύνες καλοὶ θηρευτικοί, ἢ δὲ νυκτερινὴ θήρα—τὸ *καρτέρι*—δι' ἐπιτηδείας ἀπομιμήσεως φωνῆς λαγωῦ, εἶνε ἐπίπονος. Ἐνεκα τούτου, μετ' ὄλην τὴν ἐπιθυμίαν, ἣν εἶχον νὰ κυνηγήσω λαγῶν, δὲν τὸ κατάρθουν μέχρι τοῦ νῦν. Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὅμως νεαρὸς χωρικός ἐκ τοῦ χωρίου *Γερακοῦ* μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἔλθῃ κάποτε νὰ κυνηγήσωμεν καὶ ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ.

Προχθὲς τὴν ἔσπεραν, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου ἐθαύμαζον τὸ ὠραῖον βαθυκίτρινον χρῶμα τοῦ ἐν

τοῖς ἀλωνίοις ἠπλωμένον ἀραβοσίτου ὑπὸ τὸ σελήναϊον φῶς, ἤκουσα κρουομένην τὴν θύραν μου, καὶ ὅταν ἔσπευσα ν' ἀνοίξω, εἰσηλθεν ὁ ῥηθεις χωρικός μετὰ τοῦ ἀλβανικοῦ ὄπλου του καὶ τῶν δύο μικρῶν κυνῶν του.

— Αἱ λοιπὸν, εἴμαστε γιὰ νάμαστε;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! ἐγὼ σὲ προσμένω ἄν Θεό.

— Πάω τὸ λοιπὸν νὰ φροντίσω γιὰ πεντ' ἔξι τουφεκία ἀκόμα καὶ ξανάρχομαι.

— Τόσοι! τί χρειάζονται;

— Αὐριο θὰ ἰδῆς τί χρειάζονται.

Ἐνῶ ἐκεῖνος ἀπήρχετο ὅπως στρατολογήσῃ ὀπλίτας, ἐγὼ ἔσπευσα ν' ἀντικαταστήσω τὰς γομώσεις τοῦ δικάνου μου δι' ἰσχυροτέρων, καταλλήλων πρὸς θήραν θηράματος μεγάλου ὡς ὁ λαγῶς, ἐπλήρωσα τὰς πυριτοδόχας μου, ἠτοίμασα τὰ πάντα μετὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ἐμπνέει μόνον ὁ πόλεμος καὶ τὸ κυνήγιον.

Μετ' ὀλίγον ὁ Μιχαῆλος — οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ κυνηγός — ἐπανήλθεν, ἀπέθεσε τὸ ὄπλον του κ' ἐκάθησε σταυροποδητεὶ κατὰ γῆς:

— Εἶπα ἔς τὸν Νικολό, ἔς τὸν Στάθη, ἔς τὸν Γιάννη, ἔς τὸν Γεώργη καὶ ἔς τὸν Ἀντώνη — πρὶν νὰ φέξῃ θά' ἐδῶ γιὰ νὰ πᾶμε αὐγὴ αὐγὴ μὲ τὴν δροσοῦλα νὰ ψάχουν τὰ σκυλιά.

— Καλὰ αὐτὰ! τώρα δὲν θέλεις νὰ φᾶς καὶ τίποτε;

— Ὅχι, εὐχαριστῶ ἔφαγα. Ἐνα ῥακάκι μονάχα γιὰ τὴν καλὴ χώνεψι τῶπινα, κ' ὕστερα θε νὰ τὸ πάρουμε δίπλα γιὰ νὰ σηκωθοῦμε νύχτα.

— Καὶ ποῦ θὰ κοιμηθῆς; νὰ σοῦ στρώσωμε ἕνα χράμι ἐδῶ κ' ἕνα προσκέφαλο. . .

Ἄνεκάγαξεν.

— Τέτοιο φεγγαράκι ἔξω καὶ θὰ σκλαβωθῶ ἰδὼ μέσα; Νὰ, θὰ πάρω τὴν κάπα μου καὶ θὰ πάω ἔς τ' ἀλώνια νὰ πλαγιάσω. Μόνον νάχῃς τὴν ἔγνοια σου, ἄμα ἀκούσης καὶ σοῦ σουρίζω κάτω ἀπὸ τὸ παραθύρι σου νὰ σηκωθῆς εὐτύς. Καλὴν νύκτα!

— Μείνε ἡσυχος. Καλὴν νύκτα!

Ἄσοι εἴσθε κυνηγοὶ θὰ ἐννοήσητε ὅτι σχεδὸν δὲν ἐκοιμήθη τὴν νύκτα. Ἡ ἀνησυχία μὴ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος, ἡ προσδοκία ἐκτάκτου κυνηγίου ἀφῆρουν τὸν ὕπνον ἀπὸ τῶν βλεφάρων μου, καὶ ἂν ἀπαξ ἢ δις ἔκλεισα πρὸς στιγμὴν τοὺς ὀφθαλμούς, λαγῶι μεγάλοι ὡς ὄνοι ἀνεπήδων ἐν τῇ ἐξημημένῃ φαντασίᾳ μου καὶ ἐξύπνων αἴφνης κ' ἔμμενον πάλιν ἐπὶ μίαν ὥραν ἄγρυπνος. Μόλις περὶ τὴν δευτέραν ἴσως μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐκοιμήθην ὀλίγον, ἀλλὰ νομίσας ὅτι παρήλθεν ἡ ὥρα, ὅτι ἴσως ἐσουρίζεν ὁ Μιχαῆλος κ' ἐγὼ δὲν ἤκουσα, ἠγέρθην, ἤναψα τὸ κηρὶον μου, ἐνεδύθην εἰς μίαν στιγμὴν καὶ προσέβαλον εἰς τὸ παράθυρόν μου. Σιγῇ βαθεῖα—ὄλη ἡ φύσις ἐκοιμᾶτο ἐκτὸς τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ ἀνέμου.

Παρέλειψα μέχρι τοῦδε ν' ἀναφέρω παράδοξον κλιματολογικὸν φαινόμενον τοῦ τόπου ὅση θερμότης ἡλίου καὶ ἂν ὑπάρχῃ τὴν ἡμέραν, ἀπὸ τῆς

8 ἐσπερινῆς ὥρας μέχρι τῆς 7 πρωϊνῆς πνέει ἄνεμος ἀπόγειος, τόσον ἰσχυρὸς, ὥστε ἀκούει τις τὰ δένδρα μετὰ βοῆς σειόμενα, οἱ δὲ χωρικοὶ δι' αὐτοῦ λιγρίζουσι τὰ γεννήματά των ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τόσῳ ψυχρὸς, ὥστε ὄχι μόνον ἐκτιθέμενος εἰς αὐτὸν αἰσθάνεται τις τὰς σιαγόνας ἀκουσίως συγκρουομένης ὑπὸ βίγους, ἀλλὰ καὶ ἐν κεκλεισμένῳ δωματίῳ καθεύδων εὐχαρίστως ἀποδέχεται βαρὺ διπλοῦν μάλλινον σκέπασμα. Ὁ ἀπόγειος οὗτος ἄνεμος εἶνε σχεδὸν καθημερινὸς καὶ μόνον διακόπτεται ὁπότεν ὁ καιρὸς εἶνε συννεφώδης ἢ πνέῃ ἕτερος βόρειος θαλάσσιος ἄνεμος, μάλλον ἰσχυρὸς.

Ἀπὸ τοῦ παραθύρου μου εἶδον πλείστους καθεύδοντας ἐν τοῖς ἀλωνίοις καὶ ἠννόησα ὅτι ἦτο βαθεῖα νύξ ἔτι. Νὰ κατακλιθῶ πάλιν; Ποῦ ὕπνος; Νὰ διέλθω τὴν ὥραν ἀναγινώσκων; Ποῦ νοῦς; Κατέφυγον λοιπὸν εἰς τὸ ἀπλούστατον τῆς ἀνυπομονησίας καταφύγιον, εἰς γεροντικὸν περίπατον ἄνω καὶ κάτω τοῦ προθαλάμου. Παρήλθον δι' ἐμὲ ὦραι, ἡμέραι, ἔβδομάδες, μῆνες. . . Ἐπὶ τέλους! — ὄξυς ποιμενικὸς συριγμὸς ἀντήχησεν ὑπὸ τὰ παράθυρα.

— Καλημέρα.

— Καλημέρα, Μιχαῆλο.

— Ἄμ δὲν μοῦ λές, ἔχεις καμμιὰ μηχανὴ φερμένη ἀπ' τὴν Ἀθήνα καὶ ντένεσαι; πότε ντύθηκες κιόλας;

— Θαρρεῖς πῶς τὸρα ἰσχύθηκα; ἔχω δυὸ ὦραις ἔς τὸ ποδάρι.

— Ποῦ θὰ πῆ δὲ σφάλισες ἰμάτι ὄλη νύχτα καὶ θὰ μᾶς κοιμηθῆς ἔς τὸ κυνήγι δροθός.

— Ἄς βγάλωμε λαγούς καὶ δὲν κοιμᾶμαι. Θέλεις καφέ;

— Ἄς εἶνε.

Ἐνῶ ὁ καφὲς ἠτοιμάζετο, ἤρχοντο οἱ συγκυνηγοὶ μας ἀνά εἰς ἀποθέτοντες παρὰ τὴν γωνίαν τὰ μακρὰ ὄπλα, καὶ προσκαλοῦντες τοὺς κύνας αὐτῶν, (διότι ἕκαστος χωρικός ἔχει τὸν κύνα του), ὥστε ἐν μικρῷ ὁ προθάλαμος ἐπληρώθη ὄπλοφρον καὶ κυνῶν, ὡσεὶ μεσαιωνικοῦ τινος τιμαριώτου.

Ἡ συνοδία ἔλαβεν ἡρέμα τὴν πρὸς τὰς ἀνατολικὰς κλιτύας τῶν βουνῶν ἄγουσαν στενὴν ὁδόν. Οἱ ἀστέρες ὀλονεν καθίσταντο τεχρότεροι καὶ ἡ ὄλη φύσις ἐχρωματίζετο τὸ τερόχρονον ἐκείνο χροῶμα ὅπερ λαμβάνει, ὅταν δὲν εἶνε οὔτε νύξ πλέον, οὔτε ἡμέρα ἀκόμη. Μετὰ ἡμισεῖας ὥρας ὀδοιπορίαν ἀφικόμεθα εἰς ὠραῖον στρωγγύλον λόφον, τοῦ ὁποίου οἱ πυκνοὶ σχῆνοι καὶ τὰ σκιερὰ δάση παρεῖχον πιθανώτατα καταφύγιον εἰς ὀλόκληρον λαγώπολιν. Ἐκεῖ ὁ ἀρχικυνηγὸς ἐπέταξε νὰ σταθῶμεν, ἔδωκεν εἰς ἕκαστον κατάλληλον θέσιν, οὕτως ὥστε ὁ λόφος νὰ φρουρεῖται πανταχόθεν καὶ διηύθυνε τοὺς κύνας του διὰ κραυγῶν καὶ ἰδιορρήθμου τινὸς συριγμοῦ παρατταμένου πρὸς τὸ μοναδικὸν μονοπάτιον ὅπερ ὀφιοσιδῶς συ-

στρεφόμενον εισηρχετο διήκον μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου. Τὰ θηρευτικά ἐκεῖνα κυνάρια ἤρξαντο ἀνερευνῶντα διὰ τῆς ῥινόσ τοῦ ἔδαφος, ἠκολούθησαν δὲ κατὰ μίμησιν καὶ οἱ λοιποὶ τῶν χωρικῶν κύνες πέντε εἰσέτι τὸν ἀριθμὸν. Ὁ Μιχαῆλος ἐκάθησε κατὰ γῆς εἰς ἀπόστασιν τριάκοντα βημάτων ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἠτοίμασε τὸ ὄπλον τοῦ ἀφοῦ πρῶτον μοι εἶπε·

— Πρόσχευ! αὐτοῦ εἶνε τὸ σύρμα πού θά περάσῃ ὁ λαγῶς· ἀπ' ἀλλοῦ δὲν θά πάει. Ἀμ' ἀκούσης τὰ σκυλιὰ νὰ γκλαυτίσουν, τὸν νοῦ σου. . . Θά σ' ἀφήσω νὰ ῥίξῃς πρῶτος ἐσὺ καὶ ὕστερα ἐγώ. Μὴν ξαφνιστῆς! . .

Ἀπερίγραφτος ἡ προσδοκία τῆς στιγμῆς ἐκείνης! Ἡ καρδιά ἀναπετᾶ μέχρι τοῦ λάρυγγος, τὰ γόνατα κόπονται ὡς ὑπὸ πελέκως, αἱ χεῖρες τρέμουσι. . . Νομίζω ὅτι μεταρσιοῦμαι εἰς ἄλλην τινὰ ὑπαρξιν, τὸ σύνολον τῶν ἀντικειμένων συστρέφεται ὡς ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου, καὶ ἐν τῇ περιδινησίᾳ ἐκείνῃ πᾶν φύλλον, πᾶς κλάδος, λαμβάνουσι σχῆμα, μορφήν, ζῶν, πηδήματα λαγωῦ, φεύγοντος, τετραυματισμένου, ἀσπαίροντος. . .

— Γκλάφ. . . γκλάφ. . .

Κλαυθμηρίζουσι οἱ κύνες· συνέρχομαι παρσυθῆς καὶ ἀναμένω κρατῶν τὴν ἀναπονήν μου. Μία σκυλιὰ, μακρότατα ὑψοῦσα ὄτα ἀφορητῆ ἀναπηλᾶ μέσῳ τῶν σχίνων. Ἐν τῇ φαντασίᾳ μου λαμβάνει διαστάσεις γίγαντος θηρίου ἢ σκυλίου ἐκείνου. Εἶνε λαγῶς; Εἶνε ὄνειρον;

— Κτύπα τον τὸν ἀφιλότιμο! . . .

Ἦκουσα τὴν μίαν κἀναν τοῦ ὄπλου μου ἐκπυροκροτοῦσαν, ἤκουσα καὶ τὴν ἑτέραν. Βεβαίως δὲν ἔριψα ἐγώ, δὲν εἶχον συναίσθησιν ὅτι ἔριψα!

Αὐτομάτως ἴσως τὸ ἐν ταῖς χερσὶ μου δίκαννον ἀναγνώρισαν θανάσιμον ἐχθρόν του ἐξεκενώθη κατ' αὐτοῦ. Ἐπειτα καὶ ἄλλος πυροβολισμὸς παρέκει μετὰ φοβερᾶς βλαστημίας δηλούσης ἀποτυχίαν καὶ ἄλλος, καὶ ἄλλος, . . ὀλόκληρος μάχη ἀκροβολιστῶν.

— Καὶ ὁ λαγῶς;

Ἐκραῖξα πρὸς τὸν γείτονά μου Μιχαῆλον γελίζων τὸ ἐκκενωθὲν ὄπλον μου.

— Βαρεμένος εἶνε καὶ φεύγει. . . ἀνάθεμα τὰ βρωμομπαρούτια μας! δὲν κόθουν!

— Μὴν τὸ κτύπησε κανένας ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

— Ὅχι, πάει, θαρρῶ.

Καὶ ἤνθ οἱ κύνες πολλοὶ τοῦ λαγωῦ ὀπίσω ἀπομείναντες καὶ ἀπολέσαντες ἴσως τὰ ἔχνη τοῦ πονηροῦ φυγοδίκου, ἐσπευδον προσελκυσθέντες ὑπὸ τῶν πυροβολισμῶν. Τὰ ἐλαφρὰ κυνάρια πρῶτα μὲ ἀνωρθωμένα τὰ ὄτα, τὴν οὐρὰν ὡς ῥιπίδιον ἐπισειομένην, τὴν κεφαλὴν εὐθὺ πρὸς τὰ πρόσω τείνοντα, ὅτε μὲν ἐπὶ τῶν τριῶν ὅτε δ' ἐπὶ τῶν δύο ποδῶν ῥυθμικῶς βαίνοντα, εἶτα κατὰ σειρὰν οἱ λοιποὶ κύνες περιχαρῶς κραυγάζοντες, καὶ τελευταῖος—οὐδέποτε θά τὸν λησμονήσω—μελανὸς τις *μανδρόσκυλοσ*, χλωδὸς καὶ ψωριῶν, πα-

ραιτήσας τὸ ποῖμνιον καὶ σπεύσας ἵνα παράσῃ καὶ αὐτὸς τὰς ἐκδουλεύσεις του.

— Μουρίτσα, Καραμουρτζούνη, Πυράκη, ἐδῶ. . . ἐδῶ! . .

Ἐκραύγασέ τις τῶν συγκυνηγῶν, ὁ τελευταῖος τῆς ἀκροβολιστικῆς ἀλύσεως ὀπλίτης. Ἄπαντες ἐσπεύσαμεν πρὸς τὴν φωνὴν καὶ εἶδμεν τὸν Νικολὸν, πελώριον χωρικόν, διὰ λίθων καταδιώκοντα τὸν πτωχὸν φυγάδα, ἕστis συντετριμμένον ἔχων τὸν ἕτερον τῶν ὀπισθίων ποδῶν προσπᾶθει νὰ φύγῃ διὰ τῶν ἀγρῶν. Ἡ θέα του ἦτο οἰκτρὰ, ἐπὶ τῶν κινήσεων τοῦ μέχρι νῦν εὐκινήτου σώματος αὐτοῦ διεγράφετο ἡ ἀγωνία, ὁ πόνος. Τέλος ἔπεσε, καθ' ἣν στιγμὴν κατέφθανον οἱ κύνες· εἰς τὸν ἦρπασεν ἐκ τῶν ὠτων, ἕτερος ἀπὸ τῆς ῥάχως, τρίτος ἀπὸ τῆς κοιλίας. Ὁ λαγῶς ἀφήκε τελευταίαν σπαρακτικῶς ὀξεῖαν φωνὴν κ' ἐξέπνευσεν. Οἱ κύνες συνεπλάκησαν περὶ τῆς λείας. Ἐλακαὶ καὶ δῆγματα. Οἱ κυνηγοὶ σπεύδουσιν, ἀποδιώκουσι τοὺς λαφυραγωγούς διὰ τῶν κοπάνων τῶν ὀπλων καὶ ἀποσπῶσιν ἀπὸ τῶν ὀδόντων αὐτῶν τὸν νεκρὸν, μόνον ὀλίγον ἐσχισημένην ἔχοντα τὴν καστανοῦχρον ὀδραν.

— Ἄς δώσω τόρα ἔς τὰ σκυλιὰ τὸ μεζέ τους!

Εἶπεν ὁ Μιχαῆλος καὶ ἀπέκοψεν ἐπιτηθείας τὰ ὄτα τοῦ μακαρίτου, ἅτινα διεμοίρασεν εἰς τοὺς ἀναμένοντας τὴν συνήθη ἀμοιβὴν κύνας.

— Νὰ ἰδοῦμε τόρα τίνος τουφεκία νὰ τὸν πῆρε; Νὰ! ἡ δίκῃ σου—εἶπε πρὸς ἐμὲ—ἔς τὴ ῥάχῃ καὶ ἔς ταῦτιά. Ἡ τρύπαις εἶνε ἀπὸ ψιλὰ σκιάγια· μόνον ἐπὺ ἔχεις ψιλὰ·—προσέθηκε δικαιολογῶν τὴν γνώμην του. Ἐγὼ τὸν τουφεκίσα ἴσιω ἀπ' τὸ πριναῖο δὲν τὸν πῆρα. Ὁ Στάθης τὸ ἴδιο. Ὁ Νικολὸς τοῦ ἑσάκισε τὸ ποδάρι. Ἀνάθεμα τὰ μπαρούτια!

Δυστυχῶς ὁ δεῦτερος λαγῶς ἔφυγε χωρὶς νὰ πυροβοληθῇ ὑπὸ τίνος, διελθῶν ἐκτὸς βολῆς. Καὶ ὁ τρίτος ἀνωφελῶς ἐπυροβοληθῆ ὑπὸ τοῦ Στάθης. Ἐν τούτοις ἐγὼ ἤμην κατευχαριστημένος. Ἐπανήθην εἰς τὸ χωρίον ἀποκομίζων ἐντυπώσεις θήρας, ἥτις ὡς πρὸς τὸ ἄγριον καὶ μεγαλοπρεπὲς τῶν σκηνῶν μοι ἀναμνηστικῆς τὰς γοητευτικὰς σελίδας τοῦ *Κυνηγοῦ*, ἐν αἷς παιδίον τοσάκις ἐνετρύφησα.

— Ἄν δὲ βαρεῖσαι* * τὸ βράδυ ἔλα ἴσα κάτου πού θά βαρτίσουμε τὸ παιδί.

Οὔτω μοι διετύπωσε πρόσκλησιν διὰ τὴν ἐσπερὰν τῆς 14^{ης} Αὐγούστου μελαψὸς τις χωρικὸς, πρόσκλησιν, ἣν λίαν εὐαρέστως ἀπεδέχθην. Ζητήσας δὲ συμπληρωτικὰς πληροφορίας περὶ τῆς ὥρας καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ γενήσεται ἡ βάπτισις, ἔμαθον ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅταν ἰδῶ ἀνημμένα τὰ φῶτα, διότι τὸ μυστήριον θά ἐτελεῖτο ἐκεῖ περὶ ὥραν δεκάτην ἴσως μὴ εὐκαιροῦντος ἄλλοτε τοῦ ἱερέως. Εἰσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ὥραν εὐρίσκω μόνον τὸν ἱερέα ἀναγινώσκοντα τὰς εὐχὰς, τὸν

κουμπάρον και τὴν κουμπάραν, τὴν μάμμην και τὴν προμάμμην τοῦ νηπίου και δεκάδα παιδῶν και κορασίδων. — Οὐδείς συγγενής, οὐδείς φίλος· και αὐτοὶ δ' οἱ γονεῖς ἀπομένουσιν ἐν τῷ οἴκῳ κατ' ἔθος. Ἡ ὥρα τοῦ βαπτίσματος φθάνει, ἡ κολυμβύθρα ἀχνίζει και ἡ ὀδοηκοντοῦτις προμάμμη καθημένη κατὰ γῆς λύει τὸ βρέφος ἀποθέτουσα αὐτὸ ἐπὶ τῶν ποδῶν οὗς ἐκτείνει εὐθὺ πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὸ βρέφος εἶνε περιτετυλιγμένον ἐντὸς λευκῶν σπαργάνων, ἔξωθεν δὲ διὰ κοκκίνου μαλλίνου ὑφάσματος κεκαλυμμένον και συνεσφιγμένον διὰ πλεκτοῦ σχοινοῦ ἀντὶ τῆς κοινῆς φασκιάς. Ἡ ἀνάδοχος χαρίζει τὸ ὄνομα Νικολάκης, σπεύδουσι δ' εὐθὺς οἱ παριστάμενοι παῖδες ν' ἀναγγείλωσιν αὐτὸ τοῖς γονεῦσι και λάβωσι τὰ συχαρίκια — λεπτὰ πέντε. Δωρεῖται δ' ἔτι ἡ ἀνάδοχος εἰς τὸν μικρὸν καταλόκινην σκουφίτσαν, λευκὸν ὑποκάμισον και κίτρινον τι μανδήλιον. Νόστιμος εἶν' ἐπίσης ἡ λαμπὰς ἦν κρατεῖ ἀπλοῦν κιτρινωπὸν κηρίον περιδεδεμένον ἐντὸς κλάδων ἐλαίας και σχίνου. Τὸ μυστήριον ἐτελείωσεν· ἤδη θὰ μεταβῶμεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς. Ἡ ἀνάδοχος κρατοῦσα τὸ βρέφος και τὴν λαμπάδα ἀνημένην προηγείται· Φθάνουσα δ' εἰς τὴν ἀνοικτὴν θύραν αὐτοῦ ἴσταται και προσφωνεῖ οὕτω τὴν παρὰ τὸν οὐδὸν ἴσταμένην μητέρα :

— Σοῦ χαρίζω τὸν Νικολάκη. Νὰ μοῦ τόνε φυλάξῃς ἀπὸ φωτιά, ἀρρώστια και κάθε κακὸ ἴσα μὲ τὰ δώδεκα χρόνια· ἀπὸ 'κεῖ κι' ἀπάνω φυλάγεται μόνος του.

Τὰς λέξεις ταύτας ἐπαναλαμβάνει τρίς, ἐνῶ ἡ μήτηρ σταυροκοπεῖται, κλίνει γονυπετῆς κατὰ γῆς κ' ἐν τέλει παραλαμβάνει τὸ τέκνον. Μετὰ τὰς συνήθεις εὐχὰς καθήμεθα περὶ τὴν χαμηλὴν τράπεζαν, και παρατίθεται γεῦμα συγκείμενον κατὰ σειρὰν ἐκ πέπονος, ὀρίζης, κουκκίων ζηρῶν και ἄρτου, ἠλειμμένου διὰ μέλιτος θν φέρει ἡ ἀνάδοχος. Ἀρχομένου δ' αὐτοῦ βλέπω μετ' ἐκπλήξεως τὴν οἰκοδέσποιναν ἐξάγουσαν ἀπὸ τίνος χαρτίου ἐρυθρὸν μανδήλιον και ἀποθέτουσαν αὐτὸ εἰς λαρίδα δεδιπλωμένον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου τοῦ παρκαθημένου μοι ἱερέως. Πρὶν δ' ἐρωτήσω τὴν σημασίαν τοῦ χαρίσματος τούτου, βλέπω αὐτὴν πάλιν ἀσπαζομένην τὴν χεῖρά μου και ἀποθέτουσαν ὅμοιον μανδήλιον και ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ μου ὤμου, ὁμοίως και εἰς τοῦ κουμπάρου κλπ. Εἰς ἀπόδοσιν δίδει ἕκαστος ὅ,τι θέλει : γὰρ τὸ παιδί . . . εἰς χαλκονομίσματα.

Ἄφελῆς και θελκτικὴ ἡ ἐορτὴ διήρκεσεν οὕτως ἐν ἡσυχίᾳ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, ὁπότε ἀνῆλθον ὑπὸ λαμπρὸν σεληναῖον φῶς εἰς τὸν γηραιὸν πύργον μου.

* *

Ἄφελῆς ἀπερχόμενος μετὰ τὴν βάπτισιν μοι εἶπε :

— Δὲν θὰ ἔλθετε αὔριον τὸ πρῶτὸ πού θὰ λει-

τουργήσω εἰς τὸ ἐρημοκκλησί τῆς Μαυρομαντήλας; δέκα λεπτὰ εἶν' ἀπ' ἐδῶ, θὰ μάθετε και κατὰ παράξενον περὶ τοῦ τόπου.

— Θὰ ἔλθω χωρὶς ἄλλο! ἀπεκρίθη.

Τὸ ἐκκλησίδιον ἐκτὸς τῆς ὠραίας αὐτοῦ θέσεως ἐπὶ λόφου ἀφ' οὗ φαίνεται εὐρείη ἡ θάλασσα οὐδὲν ἔχει ἀξιοσημείωτον. Περιεργωτάτη ὅμως εἶνε ἡ παράδοσις πῶς ὁ τόπος ἐκεῖνος ὠνομάσθη *Μαυρομαντήλα* :

Ἦτον ἐκεῖ τὸν παλαιὸ καιρὸ μεγάλη πολιτεία. Γιὰ πολὺν καιρὸ ζοῦσαν εὐτυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι. Μὰ ἔξαφνου ἔπεσε μεγάλη και κακὴ ἀρρώστια και τόσος κόσμος 'πέθαινε, πού ὄλαις ἡ γυναῖκες, ποῖα γιὰ τὰ γονικά της, ποῖα γιὰ τὸν ἄνδρα της ποῖα γιὰ τὰ δέξεριά της, φορέσαν 'ς τὸ κεφάλι μανδήλια μαῦρα—γι' αὐτὸ κι' ὁ τόπος ἀπὸ τότες πῆρε κ' ἔχει τὸνομα: Μαυρομαντήλα.

Ἄν δ' ἔχετε τὴν ὑπομονὴν μέσω ἀκανθῶν και τριβόλων ν' ἀκολουθήσετε γέροντα τινὰ χωρικὸν θὰ σᾶς φέρῃ ὑπὸ μεγάλῃν γχοριετζάρ (ἀγρίαν ἀχλαδέαν) και δεικνύων μετὰ θαυμασμοῦ ὀγκῶδη τινὰ λίθον, ὅστις εἶνε ἐν τῷ μέσῳ κανονικώτατα ἐσκαμμένος θὰ σᾶς εἶπῃ :

— Ἄντρες, μωρὲ, μιὰ φορὰ! 'πατοῦσαν και 'τρύπαε ἡ πέτρα—ἐδῶ εἶνε τὸ ποδάρι τοῦ Ἐδλήγα!

* *

Ἡ κακὴ διαίτα περὶ τὴν τροφήν ἐγέννησε πλείστους πυρετοὺς παρὰ τοῖς χωρικοῖς, εἶνε δὲ ἀληθῶς πρωτοφανῆς ἡ διαίτα αὕτη. Φαντασθήτε ὅτι δύνανται νὰ διέλθωσιν ἡμέρας ἄνευ ἄρτου, τρώγοντες ἀραβόσιτον ὀπτόν και *ξυλάγγουρα*—πόσα νομίζετε; δεκαπέντε, εἴκοσι! Καὶ ἂν δ' αἰσθανθῶσι μικρὰν ἀδιαθεσίαν και ἂν ἔχωσι πυρετόν, ἡ διαίτα αὕτη δὲν ἀλλάσσει, διότι λέγουσι :

— Κι ἂν θερμαίνεσαι πρέπει νὰ τρῶς ὅτι τραβᾷ ἡ καρδιά σου γιὰ νὰ ματαγυρίσης.

Συνήθως ὅμως μεθ' ὅλα ταῦτα, καίτοι ἡ κατάστασις τινῶν φαίνεται κρσιμωτάτη και ἡ ἐν ἀρχῇ ἀπλὴ θέρμη γίνεται οὐχὶ σπανίως τυφοειδῆς πυρετός, ἡ φύσις κάμνει θαύματα και εἶδον μέχρι τοῦδε πλείστας νεκραναστάσεις.

Μεταξὺ τῶν ἤδη ἀσθενούντων κρσιμωτάτη εἶνε ἡ θέσις δωδεκαετοῦς κορασίου, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι πάσχει ἐκ μηνιγγίτιδος· ἀπὸ μιᾶς ἐβδομάδος εἶνε ἀνάσθητον, προσεκλήθη δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς νὰ τὸ ἰδῶ.

Και τί εἶδον;

Τὸ μὲν σῶμα τοῦ κορασίου τεθαμμένον ἐντὸς σωροῦ ἀποτελεσθέντος ἐξ ὄλων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ μαλλίνων σκεπασμάτων, τὴν δὲ κεφαλὴν κολυμβῶσαν ἐν τῷ αἵματι ζεύγους ὀρνιθίων τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ σφαγέντων και τεθέντων ἐπὶ τῶν μηνίγων τοῦ ἀσθενοῦς κατὰ συμβουλήν γραίας τινὸς πεπειραμένης. Ὄπισθοχώρησα ἔντρομος· τόσῳ κακὴν ἐντύπωσιν μοι ἔκαμεν ἡ αἰμόφυρτος ἐκείνη παιδικὴ κεφαλή! Καὶ ἐνῶ κατ' ἐμαυτὸν ᾤκτει-

ρον τὸ θεραπευτικὸν ἐκεῖνο μέσον, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἤρχει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν δύο ἀθώων πτερωτῶν θυμάτων νὰ προσθέσῃ ταχέως καὶ τρίτην— τὴν τοῦ κορασίου, καὶ ἐνῶ συνεβούλευον τὸν πατέρα ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ θερμὸν αἷμα διὰ ψυχροῦ ὕδατος τῆς πηγῆς, ἐκεῖνος μοι εἶπεν ἀφελέστατα :

— Νὰ 'δοῦμεῖώς τὸ βράδυ· σάν δὲν τὼλαφρύνῃ θὰ κάνω καὶ τοῦ γέρο Σταμάτη τὸ γιαιτρικόν.

— Τί ;

— Δυὸ μπακακία, (βατραχία) τοὺς ἀνοίγεις, λείει, τὴν κοιλιὰ, τὰ πασπατίζεις μὲ ζάχαρι καὶ τοῦ τὰ βάνεις 'ς τὸ κεφάλι, ἓνα 'μπρὸς, ἓνα 'πίσω.

* *

Τοιαύτη ἡ ἐμπειρική ἰατρική, ἀλλὰ μὴ νομίσητε ὅτι καὶ τακτικὴν θεραπείαν ἀκολουθοῦντες δύνανται νὰ ὠφεληθῶσι. Συνεβούλευσα νέον τινα χωρικὸν πάσχοντα ἐκ θερμῆς νὰ πάρῃ κινίνην. Ὁ χωρικὸς ἀληθῶς ἔστειλεν εἰς Ξηροχώριον καὶ ἠγόρασεν, ἔφερε δ' εἰς ἐμὲ ἓνα τὸ διαιρέτω εἰς δόσεις. Ἀπορῶν ἠνοιξά χαρτίον περιέχον τὸ ὀλιγώτερον δύο δράμια.

— Τί τὸ ἤθελες τόσον ; ἠρώτησα.

— Ἄμ, τριάντα λεπτῶν μου 'πῆραν, πολὺ εἶνε ;

— Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπῆραν ;

— Ἀπὸ τὸν Ἀναστάση τὸν μπακαλή· αὐτὸς δίνει πλεῖστον ἀπ' ὅλους.

Καὶ ἐπλησίασα ὀλίγον ἐκ τοῦ φαρμάκου εἰς τὸ στόμα καὶ ἤσθάνθην γεῦσιν ἀγνωστάτης μαγνησίας !

Ἄν ὅμως πταίουσιν οἱ χωρικοὶ οἱ ἀγοράζοντες παρὰ τοῦ παντοπώλου τὴν δῆθεν κινίνην ὡς εὐθνητέραν, πταίει ὅμως δεκαπλασίως ἡ ἀρχὴ ἢ ἐπιτρέπουσα τὴν πώλησιν αὐτῆς μετὰ τῶν ἐλαιῶν καὶ τοῦ ῥητινίου.

— Ποία ἀρχή ; θὰ μ' ἐρωτήσητε.

— Ἐχετε δίκαιον . . .

19 Αὐγούστου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

Η ΑΙΡΕΣΙΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ

τῶν Μορμόνων.

Μελετήσωμεν τὸ ζοφερὸν μὲν ἀλλ' οὐσιῶδες τοῦτο θέμα, διότι ἐὰν δυνηθῇ τις νὰ διαφωτίσῃ αὐτὸ, κατέχει τὴν κλειδα τοῦ αἰνίγματος, θὰ ἐννοήσῃ τὸν Μορμονισμόν.

Πρὸς ἀπλοποίησιν τοῦ ζητήματος, ἀφίνω κατὰ μέρος πρὸς στιγμὴν τὴν ἐπιρροὴν ἣν ὁ πρὸ διατίας ἀνοιχθεὶς σιδηρόδρομος θέλει ἐξασκήσει καὶ ἐξασκεῖ ἤδη ἐπὶ τῆς κοινότητος ταύτης. Ἐπίσης δὲν θέλω ἐνασχοληθῆ περὶ τῆς μᾶλλον προσφάτου ἀνακαλύψεως τῶν μεταλλωρυχείων ἀργύρου ἐπὶ τῶν ὄρεων τοῦ Wahsatch καὶ περὶ τῆς μεγάλης συρροῆς τῶν ζητητῶν τῶν πολυτίμων μετάλλων, ἧτις ὑπῆρξε τὸ πρῶτον τῆς ἀνακα-

λύψεως ταύτης ἀποτέλεσμα. Περὶ τοῦτου θέλω διηλάθει ἐν οἰκείῳ τόπῳ. Ἐξετάσωμεν πρῶτον τὴν Μορμονικὴν κοινωνίαν, οἷα αὕτη ὑπῆρχεν ἔτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1869.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ Brigham Young ἦν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Δύναται δέ τις νὰ εἴπῃ ἄνευ ὑπερβολῆς, ὅτι ἐν ὄμαλοις καιροῖς ὁ προφήτης τυγχάνει ὁ ἀπόλυτος κύριος τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων τῶν πιστῶν. Ἡ κοινωνία αὕτη δὲν δέχεται εἰμὴ πιστοῦς. Ὅστις ἀποστατεῖ κατὰ τῆς πίστεως, τίθεται ἐκτὸς τοῦ νόμου. Ἡ περιουσία αὐτοῦ δεσμεύεται, αὐτὸς δὲ ἀναγκάζεται νὰ φύγῃ, καὶ ἐπειδὴ ἡ φυγὴ εἶνε ἀνέφικτος, ἀναγκάζεται νὰ ἔλθῃ εἰς συναίσθησιν, νὰ μεταμεληθῇ, νὰ ἀρχίσῃ νέον βίον, μὲ τὴν διαφοράν ὅμως ὅτι ὀφείλει νὰ ἀρχίσῃ τὴν νέαν ζωὴν ἄνευ τοῦ κτήματός του, ἄνευ τῶν ἐργαλείων του, ἄνευ τῶν κτηνῶν του, ἄτινα μένουσι δεδημευμένα. Ὡς πρὸς τοὺς δραστηρίους ὅμως καὶ ἐπικινδύνους ἀλλοθρήσκους τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως· οὔτοι ἀφανίζονται. Πολλάκις εὗρον τὰ πτώματά των. Οἱ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἀλλοθρήσκων, οἵτινες διαμένουσιν ἐνταῦθα, εἰσὶ μόνον ἀνεκτοὶ, ἀλλ' ἡ ὑπαρξὶς αὐτῶν εἶνε ἥκιστα ἐπίζηλος. Οὐαὶ ἐκεῖνῳ, ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ἐρωτευθῇ νέαν Μορμόναν ! Τοῦ συντριβοῦσι τὰ κόκκαλα. Τοῦτο πάρετηρήθη πλειστάκις. Προσθέσατε εἰς ταῦτα τὴν ὑπάρχουσαν δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ πλησιάσῃ τις τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὴν ἀδυναμίαν, εἰς ἣν εὕρισκεται τοῦ νὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ προφήτου, καὶ ὁμολογήσατε ὅτι ἡ ἀπομόνωσις εἶνε πλήρης.

Εἶπον ὅτι ὁ προφήτης εἶνε κύριος τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων· τοῦτο δεόν νὰ ληθῇ κατὰ γράμμα. Ὡς πρὸς τὰς ψυχὰς διατίθησι κατὰ τὸ δοκοῦν τὰς θελήσεις καὶ συνειδήσεις τῶν πιστῶν καθὼς καὶ τὰς ἰδέας, εἰς ἃς ἔδωκε διεύθυνσιν τινα, καὶ τὰς ὁποίας ἐπίσταται νὰ διατηρῇ ἐν τῇ διεύθυνσει ταύτῃ. Ἄλλως τε τίς ὁ σκεπτόμενος ἐν Utah ; Πιστεύουσιν, ἐργάζονται καὶ ἀπολαύουσιν, ἀλλὰ δὲν σκέπτονται.

Τὴν Κυριακὴν προσευχῇ, καθ' ὅλην δὲ τὴν ἐβδομάδα τὸ κτήμα ἢ τὸ ἐργαστήριον, τὸ θέατρον ἢ τὸ χαρέμιον καθ' ἐκάστην ἐσπέραν, τοῦτο ἀρκεῖ. Δὲν ὑπολείπεται καιρὸς διὰ τὴν σκέψιν. Τὰ πάντα γίνονται διὰ τῆς ἐμπνεύσεως. Ὁ Θεὸς εἶνε ὁ ἐμπνέων, ὁ δὲ ἐμπνεόμενος εἶνε ὁ προφήτης. Εἰς πᾶν εἶδος ὑποθέσεων, ἀμηχανίας, ἀμφιβολιῶν, ἀπευθύνονται εἰς αὐτόν. Ἐνίοτε φυλάττει τὴν σιωπὴν, διότι τότε στερεῖται ἐμπνεύσεως, ἀλλ' ἐὰν λαλήσῃ, εἰσὶ πεπεισμένοι ὅτι ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὁ προφήτης δὲν θεωρεῖται ὡς ὁ ἐνσαρκωμένος Θεὸς, ἀλλ' εἶνε ἐντελῶς ὡς εἴ ἦτο τοιοῦτος. Ὡς ἐκ τούτου λέγω ὅτι διατίθησι τὰς ψυχὰς κατὰ βούλησιν.

Ἦδη ὡς πρὸς τὰ σώματα ! Εἰς τὰς χεῖρας ρας αὐτοῦ συγκεντροῖ τὰ νήματα ὅλων τῶν ὑπο-